

Amerika.

19de Udgang.

Madison, Wis., Fredag den 13de Februar 1903.

No. 14.

Norge.

Retfærdigheden.

Professoren Johan Storm har nu erklæret sig villig til at udarbejde et Udkast til en Norm for vor Retfærdighed og har tilbudt Riksdepartementet sin Assistent med Tilbeholdningen af Regler for en officiel fastslaaet Sprogbrug. Professorens Plan og de Principer, han har tænkt at lægge til Grund for Udarbejdelsen af Udkastet. Professorens erklærende, at han principmæssigt vilde hævde de Ansættelser, som var kommet til syne i hans sproglige Artikler i Dagspressen. Han vilde saaledes holde sig væsentlig til de moderate af de mere fremstredne norske Forfattere, saasom Jonas Lie og til dels Henrik Ibsen. Professorens vil saaledes ikke have indført haarde Konventioner overalt; han vil f. Ex. fremdeles skrive at "vide" og jeg "væb", ikke "vite" og "ve.", men derimod "Vei" (kort e) og ikke "Vid" i Behyrdningen Forstand. Endvidere "føge" og "Rage", men "Saapeføker" og "Kafelinna" osv.

Om sit Arbejde udtalte Professorens, at det var ham umuligt nu at sige, naar det kunde foreligge særdegt. Det vilde sandsynligvis fremkomme i Bogform.

Dagvar Brun skriver:

"At to smaa Nationer, som Nordmænd og Danster, har fælles Retfærdighed, medfører naturligvis uhyre Fordele. Fem Millioner Mennesker samt vore talrige Landsmænd i Amerika osv. har derved en lettere Udgang til de to Folks Litteraturer, og Forretningsliv og socialt Samkvem faar et uvurderligt Hjælpemiddel. Paa den anden Side vil Indførelsen af en norsk Retfærdighed, om den skal se med et Slag, volde mange Vanstueligheder under en besværlig Overgangstid.

Intet Under, at mange kvier sig for at tage et saadant Skridt. Andree synes dog, at nationale Hensyn ogsaa maa spille en Rolle. Det vil i Længden være os uværdigt at benytte et andet Folks Retfærdighed. Denne er heller ikke paa nogen Maade et rigtigt Udtryk for Rig-

maalet efter dets Udiale og volde derfor den opvognende Slægt store og usødige Vanstueligheder.

Dette Parti har haft stærk Fremgang, og om ikke længe vil de nye norske Retfærdighedsregler, udarbejdede af Norges mest fremragende Skole- og Sprogmand og autoriseret af Riksdepartementet, blive Indført i Norges Skoler.

Rigsmaalsforeningen har ikke villet tage Parti i denne Strid. Sprog og Retfærdighed falder ikke sammen, og vi mener, at vort Sprogs norske Særpræg er indlysende ogsaa uden en saadan hydre Dragt.

Men én Ting vil ganske vist være bundet. Maalstræverne vil miste sine eneste anstændige Vaaben. Vort Rigsmaal vil da ikke længer se ud som Dansk, og det vil blive Maalflokkens ulige vanstueligere at overbevise det norske Folk om Herligheden ved 1) at have to Skriftsprog i et lidet Sprogfund paa et Par Millioner Mennesker, — 2) at øde Ungdommens Tid med et unyttigt Arbejde og 3) at gøre det endnu besværligere, end det alt er, for fattige Børn at bryde sig Vei i Livet."

Biskop Heuchs nye Bog.

"Morgenbladet" skriver: Biskop Heuchs nye Bog vil anseelig udkomme i Løbet af indeværende Uge. Den vil faa Titelen "Svar" og bestaa af 7 Afsnit: Over sigt; den kirkelige Situation; Naturalisme — Nationalisme — Kristendom; "den ordinære Egenretfærdigheds Skikkelse"; den kristelige Forholdelses Formaal; Teologiens Grænser; Mester og Lærling. Bogen vil udgjøre et Par Hundrede Sider og blive af Format og Sats som Biskopens sidste Verk "Mod Strømmen". Af Pris vil den dog blive langt billigere end denne, idet Prisen pr. Ark kun vil blive det Halve af "Mod Strømmen"s Arkpris.

Dødsfald.

— Kjøbmand Carl Gustav Johs. Werner, Indehaver i 27 Aar af Carl Werners Salogefabrik i Kristiania, er død, 48½ Aar gammel, af et Hjertetilfælde.

— Fhv. Lensmand Gylland i Borg er ifølge Rørosbladet "Fjeld-Ljom" afgaaet ved Døden. Lensmandsbestillingen havde været i hans Familie i fire Slægtled.

— Ingeniør R. Lund i Trondhjem er død, 66½ Aar gl. Lund havde bl. a. været Stadsingeniør i Tromsø og Stadskonduktør i Trondhjem. Senere havde han en større Rør-læggerforretning i Trondhjem.

— En af Arendals driftigste Forretningsmænd, Grosferer og Skibsreder Hans G. Pettersen er afgaaet ved Døden, henved 60 Aar gammel.

— Forstmeester J. M. Norman er afgaaet ved Døden, nær 80 Aar gammel. Johannes Musæus Norman var født i 1823, tog medicinsk Embedsexamen i 1847. Som Læge gjorde han i 1848 Tjeneste under Troppesamlingerne i Staane, og senere, i 1857, som Læge i Lydalen og som Assistentlæge ved Kristiania Sundhedspoliti. Norman var en fremragende Botaniker. 1849—50 var han Universitetsstipendiat i Botanik. I 1858 gik han ind i Forstøesenet og blev i 1860 udnævnt til Forstmeester i Tromsø og Finmarken. Da han i 1876 tog Afsted, blev han af Stortinget bevilget en aarlig Løn af 4800 Kroner, forat han helt kunde ofre sig for Bearbejdelsen af Norges arkiske Flora, og paa dette Felt har han ydet et fremragende Arbejde. Han afsluttede det ifjor. Norman var en af Stifterne af Videnskabsforeningen i Kristiania. I 1894 blev han Ridder af St. Olavs Orden for videnskabelig Forjensefte.

— Cand. teol. Laurig Hellemann Hoff, der 12te Jan. spidte sit nittende Aar, er afgaaet ved Døden. Fra 1864 boede Hoff i Kristiania, hvor han bestyrede en privat Lærerindeskole, indtil denne blev nedlagt efter et Par Aars Forløb. Senere begyndte han Privatundervisning, var Assistent hos Skoledirektøren og Inspektør ved Lærerindeexamen.

Fra Fjeld og fjord og Dal.

Fra Moss skriver "Morgenbladet"s Korrespondent, at der i December Maaned anmeldtes 290 Tilfælde af Mæslinger. Epidemien har artet sig mild, idet der kun er forefaldt et Dødsfald af Sygdommen i den nævnte Maaned. Nye Tilfælde anmeldes fremdeles omtrent daglig, men det antages, at Epidemien nu er i Tilbagegang.

Nylig afdøde Frk. Maren Elisabeth Bøe har testamenteret Bergens Dyrbeskyttelseslag sit Hus samt sine Esterladensfaber, med Undtagelse af endel til nærmere bestemte Personer givne Beløb.

Fra Alten meldes om tre Tilfælde af Tyfus i Talvik; en af de Syge er død. I et af Tilfældene forefandt man tydelige Tegns paa exanthematisk Tyfus — Fletfeber —, medens der i de andre forelaa almindelig Nervefeber.

Ronjul Huitfeldt har kjøbt Fjæremfossens i Alabu samt Fosshodet af Agent Feiring i Kristiania. Kjøbesummen skal efter Forlydende være 20,000 Kr. Hr. Feiring betalte ifl. "Trondhj. Adresseavis" i sin Tid 45,000 Kr. for samme Eiendomme.

29de December fejrede ifl. "Lifter og Mand. Amtstidende" Ole Tellefsen Farestad og Hustru sit Guldbryllup.

De gamle er henholdsvis 77 og 82 Aar gamle og er brude aands- og legemsfriske. De har haft 4 Børn, hvoraf 2 lever, 28 Børnebørn, hvoraf 20 lever, og 5 Børnebørnsbørn. Ved Festligheden var tilstede: 2 Børn, 14 Børnebørn og 2 Børnebørnsbørn.

Diamantbryllup kan fejres den 24de Februar af Ronjul Hans Smith i Kronstadt. Norske Skibsredere og Kapteiner agter ifølge "Norges Sjøfartstidende" i den Anledning at sende Ronjulen en Erkjendlighedsadresse som Tak for hans uegenyttige og trofaste Arbejde for den norske Skibsfart, samt for den værdifulde Assistance, han til enhver Tid har vist sig rede til at yde til sine Landsmænd, hvor der dertil har været den ringeste Anledning.

Fra Gihus i Lier meldes til "Drammens Blad" 14de Jan.: Efter omkring 49 Aars Samliv døde Lovise Dlusfen (født Nilfen) den 9de Januar nær 75 Aar gammel. Hendes Mand Even Dlusfen døde igaar, nær 73 Aar gammel. De havde begge været syge i Vinterens Løb, idet Hustruen led af en Svulst i højre Side, og Manden led af Svulst i der ene Arm. Hun havde ligget tilfængs nogle faa Dage. Manden derimod blev liggende den Dag, Hustruen døde. De vil blive begravet samtidig.

Smaat Stel.

(Af B. D. Løbbøl.)

Naar en overmaade trabel Forretningsmand eller Farmer, som driver en Sektionsfarm i R. N. Dalen eller en Husmoder, som er alene om at stelle Huset og 10 Børn og en grovten Mand osv., blir tvunget til at være i Ro en Stund, f. Ex. lagt paa et længere Sygeleie, taget i enrum af Vorherre, saa tar en til at tænke over et og andet og finder da ofte, at saa meget, som havde optaget ens Sind og Sans, og som en kan hænde sled ud Hel-sen for, i grunden var—"smaat Stel." Der var engang en Mand, hvis Hus brændte. Han løb da og havde det trabelt med at reddes. Men i Besiddelsen reddede han bare—Jld-tangen. Det var "smaat Stel." I Livets Trabelhed redder mange kun—Jldtangen!—Nedskriveren heraf er for nærværende i den Rusus, at han er tvunget til at være i Ro en Stund. Han har da Anledning til at tage i nærmere Omsyn et og andet, som ellers i Livets Trabelhed farer forbi, som Landskabspartier gjør det, naar en betragter dem i Rupevinduet fra en flyer. Hvis en stanser og ser næriere paa det, vil ofte det, som under den rasende Fart syntes smaalt eller stort, i Virkeligheden vise sig at være modsat. Som bemærket: Gders ærbødige Sjener har nu en sliq liben Stans, og saa vil han benytte Leigheden til at skrive lidt om—ikke alt, han ser, men—noget, der tykkes i manges Dine stort og vigtigt, men som i Virkeligheden er—"smaat Stel." Mine ærede Læsere kan vel synes, det er "smaat Stel", ogsaa dette. Ja, ja. Det kommer jo saa meget an paa Dinene, en ser med. Hadde vi alle bare brugt den samme Diansalve, saa formoder jeg, vi ogsaa saa mere ens paa Tingene. Saa dig lidt af den, ikke den, som erholdes saa billigt hos de aandelige Kvaksalvere, men den ægte, der hjælper til at je paa Sjernen, ikke bare paa Skallet. Som enhver ved, har enhver Sag haade Skal og Kerne. Ogsaa de følgende Smaatterier har det. De faar undskyldes, at Spøg og Alvor er "mized". Her er da Begyndelsen. Forsættelsen følger ad libitum.

1. "Prestekjolen."

Hvilken stor Sag er dog ikke dette! (se "Skandinaven") "So er større enn mange dei trur", siger somme Andre synes, den er svært liben. Som bekjendt er jo et helt Kirkesamfund (luth.?) grundet paa det, at ingen, som bær lange Klæder, kan komme ind i det nye Jerusalem, formodentlig efter den gamle Regel. "Det er Klæderne, som gjør Manden." Hvad gølt er det da ved Prestekjolen? Jo, den er selve Dia-

bolus's Mærke. "Dyrets Mærke". Hør her: Prestekjolen er "fariseisk", "katolisk", "hedensk". Guttet! Det næsten græsser i en. Burde en da ikke efter en stor Kirkehøvdings Raad snarest muligt faa den sendt til et Museum? Saa gik vel Fariseismen og Katolicismen og Hedenskabet samme Vej ogsaa da! Der var engang en Mand, som af en vis Grund gik ud af en Menighed, hvor Presten brugte "Dyrets Mærke", og ind i et, hvor det ikke brugtes. Sa saa Manden, da han en Dag traf en af sine fordums Brødre: "Kan du ikke se det paa mig, at jeg nu er blitt ombendt?" Svaret han fik, var dette: "Nei, jeg kan ikke godt se det, før jeg faar se ned i Pengepungen din." Slakkaren, han trodde, at visse ydre Manerer ikke var nok, men at Pengepungen derimod trængte til en grundig Ombendelse. Eigeris er det med mange af os. Vi mener, at det er saa knufende ligegyldig, hvad Snit eller Kulør Klæderne har.

En Frak eller Kjole er en jo nødt til at ha. "Ja, men det er ubibelsk at have en til udenpaa", siger saa en. Mon det? Jeg vil ikke tale om, hvorvidt det, f. Ex. i Nordvesten paa Vinterid, er "ubibelsk" at have en Pels udenpaa eller ikke. Derimod vil jeg hviſte eder i Dret et Par Hemmeligheder om "Prest kjolen". For mig har Prestekjolen været til ikke liben Nytte for ikke at sige en Nødvendighed. Den har sparet mig meget, og den har lidt skult mange Skøbeligheder, jeg mener nu ikke "Fariseisme" osv., men mangan Skavank, som jeg nødig vilde Jolk skulde se, ved de øvrige Klædningsplag. "Fariseeren" osv. har jeg i drig tænkt at skjule med den. Der staar os jo saa mange andre Midler til Reddighed, som kaster meget mindre, f. Ex. en gudelig Mine, lange Bønner, Riven ned paa alle andre og saadant mere. Kunde jeg saa sandt saa Fariseeren, Katoliken og Hedningen ud af mig eller ud af Samsundene ved at kaste Prestekjolen, da skulde han deran strag, selv om jeg saa skulde nødes til at prædike i bare Skjolen—nei, jeg mente bare Skjortærmene. Der er en anden Ting ogsaa ved Prestekjolen, som jeg ikke godt kan undlade at bemærke lidt om. "Den gjør en Forskiel i Kirken, som ikke burde være, "siger nogle;" de kristne er jo alle Prester." Begge Dele er vist saa sandt som de er sagt. Prestekjolen gjør Skjel i Kirken, og en kunde vel ogsaa tilføie, den bør gjøre Skjel, nemlig mellem dem, som har Embetet, og dem, som ikke har det. Skulde undre mig, om det ikke er her Hunden ligger begravet! I Verden er det desværre saa, at kun nogle saa kan bli Embedsmænd, om der end er aldrig saa mange,

som kunde ønske at bli det. I Kirken, som den er her i Verden, turde det være ligedan, at den trænger Embetet, som dog kun nogle saa kan ha, forat der ikke skal bli Anarki, som det jo vilde blive i Staten, om man fik Øvrigheden væk. Guds Ord taler ogsaa lidt om det, at i Kirken skal alt gaa "sømmeligt og med Orden". Skulde undres, om dette er den eneste holdbare Grund for Prestekjolen's Anvendelse, at sige ligesom: "Denne Person" er lovlig prøvet, indviet og kaldet. Derfor skal du Per og du Ola, om I er aldrig saa forhøvede paa at "prædike", ja, just fordi I lider af den Sygdom og derfor saavel som af andre Grunde trænger til at modtage lidt af Kirkens Gøder ogsaa I, nu smukt være i Ro og lære Forskjellen mellem G. 4. 12. 1. Kor. 12, 28 og Ro. 12. 1. 1. Pet. 2. 5-9. I har jo Anledning til at røgte eders Prestembede hver Dag, medens den Mand, som har Embetet og derfor ogsaa Prestekjolen, skal røgte baade den almene og den specielle Prestegjerning. Forsihr ham ikke! Det Gud, at I ikke har den tunge Prestekjole paa illigemed alt—Ansvaret.—Undskyld, jeg kom uforvarende til at titte lidt ind under Prestekjolen. Saa lad os titte lidt under Frakken ogsaa. Naar Folk har det saa trabelt med lærde og ulærde Diskussioner om sliqe Ting, som jo alle kun henhøre under den kristelige Frihedsomraade, saa maa en tænke paa Ordet: "at affile Myzgen og nedsluge Kamelen". Prestekjolen er Myzgen, men Kamelen sluges. Kamelen er: "Jeg burde være Prest!" Denne og lignende Kameler er underlige Dyr: de kan saa inderlig godt gjemmes under en almindelig Trøie. At "flaa paa meisen og meina Mærri" er ogsaa et Ord. Det er ikke Prestekjolen, men Presten, som burde væk. Da vilde der være Plads for Løse saa velsom for Thor. Send Presterne til et Museum! Det var der Mening i. Men at diskutere pro et con et Klædningsplag, det er—"smaat Stel". Vi læste nylig om, hvorledes de paa en Metodiskkonferens eller kånhende det var en Baptist ditto holdt paa i lange Baner at debattere det Spørgsmaa, om Ministers kunde uden Synnd bære kulørte neeties. Det var paa et hængende Haar, det skulde bli Kirkesplittelse paa Grund af et—nectie! Men heldigvis var der et lyst Hoved, som sandt frem et palamentarisk Tilf: "Sagen udsættes paa ubestemt Tid." Det reddede Samsundet Al, hadde de bare gjort saa i gamle Ellings Tid!—Na hadde jeg en Røst, som kunde naa ind i disse Prestekjolehaderes d. e. Prestehaderes Hjerte, vilde jeg sige til dem: Slut med at flaa paa Meisen og ta fat paa Ho-

vedsagen: "Skal vi ha Prester eller ikke?"—Forsvørigt, en kunde fristes til at slaast lidt om Prestekjolen ogsaa, naar en skal plages med Argumenter som "ulutherisk", "ubibelsk", (cfr. de førnævnte Ornamenta). "Store Ord og fedt flest sidder ikke fast i Halsen". Et almindelig konstitueret Menneske vil sige, at sliqt som Kulør og Snit paa Klædningsplag er hverken lutherisk eller ulutherisk ligesaa lidt som Ol og Mad. Men som før sagi: Ol og Mad maa Helten ha. Det er ingen Raad for det.—Hvad jeg kunde fristes til, — jeg siger: fristes; thi jeg vil staa imod, saalangt jeg kan — det er: at forsøge paa at friste nogen til at bekjæmpe eller forsvare Prestekjolen paa et lidt andet Grundlag: Om Presten ikke burde have Kjolen paa ogsaa uden for Kirken. Det forekommer mig stundom saa, at det ikke altid jees udenfor Kirken, hvem der er Prest, eller at den eller den er Prest. I har vist læst om en Prest engang — jeg tror, det var i Rom han var—som, naar han kom ud paa Kirkevolden, kastede Prestekjolen bort paa Muren med de Ord: "Der ligger Presten, her er han Mads", og saa slost han og drak han og dansede med den vakreste Jentten. Formodentlig var Prestekjolen Presten ogsaa inde i Kirken. Hadde Mads været Presten og saa havt Prestekjolen paa ogsaa udenfor, saa hadde han ikke gjort det han gjorde.

Der er desværre de, som ligner han Mads ikke saa lidt. De er ikke Prester nok udenfor. "Han var svær paa Stolen idag han Mads", siger man stundom; "han torndna slikt mod Drik og Dans og alt sliqt ati!" Efterpaa bedes han ind til Ola Hvedefonge, hvor der er samlet en hel Del andre ogsaa, maaſte til hans Ære. Da tager han Mads sin Dram med dem og nyder alles af den flinke Husmoders gode Gaver, 3 Slags Sleg og 5 Slags Pie og 10 Slags Cakes. Og saa glæder han sig med de glade og drikker med Drikkerne og stikker sig saa inderlig lig med Verden. "Det er en rigtig gemenslig Mand, han Mads", sa Jenta; "jeg var lidt ræd, da han kom i Laget; men jamen dansa han ein Dans med mig om Kvelden, og han var saa hyggelig, saa!"—Nei, dette gaar ikke an. Jeg maa slutte med Prestekjolen. Sid alle andre vilde slutte ogsaa! Ellers vil man fremdeles saa os til at tro, at Prestekjolen er en stor Sag. Og saa er alt Skriveri om den kun—"smaat Stel".—Nej?

Duffes. Nogle flittige Standinavisse Mand og Kvinder til at arbejde for os i sin egen Hjemstavn, ogsaa nogle til at rejse for os. — Stadig Plads for Vinteren eller for hele Aaret. — Løn \$2.50 pr Dag. — Paalideligt Firma med stort Kapital. Øvelse behøves ikke, men maa have gode Anbefalinger. For nærmere Oplysninger skriv til H. MILLER, Mgr., 334 Dearborn Str., CHICAGO, ILL.

Den Skotske Kvinde

Spaa Tjele.

Livsbillede fra Reformationstiden.

—af—

H. F. Wald.

(Fortsættelse.)

Genete tilfældede Bigand et stræklaget Blik, ilede derpaa ind ad Døren og forsvandt i Gangen.

"Jeg vidste ikke," svarede Hans med en forlegen Mine og en mørk Bredebrøms paa Panden, "at I skulde kunne gjøre Fjeldst for Manden paa Tjele. Det maa vel tilfalde hende, I nu ved eders bratte Tilfønkemst lyste herfra."

"Nu, Hans Thordsen," sagde Bigand rolig smilende, "jeg ser, I ved at bruge den passende Lid."

"Dertilmod," sagde Hans hastig, "jeg er kommen saare uheldigt. Jeg har adskilligt at afgjøre i Embeds Medfør med Hr. Mogens. Naar ventur I ham til Huse igjen?"

"Vent rolig her, til han kommer," svarede Bigand med sit flekteste Smil, "og tag mig ikke ilde op, at jeg hjemte en Smule. Genete Faldsbatter har i mig, hendes Skriftefader, en velmenende Ven, der bedre end nogen anden Mand, Hr. Mogens selv undtagen, kjender hendes Naar og Skjønner, at det gjør en Kvinde lige saa ondt som en Mand, at der ster hende Uret uden Marsag."

Hans sendte Munken et mistroisk, forskende Blik; men Bigand mødte det med Fasthed og saa hel trofkyldig ud.

"Ved Guds Moder!" vedblev Bigand i den muntre og sorgløse Tone, han med Held kunde paa tage sig, naar han vilde, "vi lider alle af Kjedsomhed paa denne øde Borg, særlig i Dag, da alle andre er farne til Bingegaard, medens en arm Tiggerbroder som jeg ikke agtedes værdig til at indlemmes i Brudelaget. Dobbelt velkommen er da I, Hans Thordsen, og bedre Selskab søfter jeg mig ikke. Vent nu her til imorgen, og skulde Hr. Mogens endda ikke have kunnet slide sig løs fra Kristoffer Kruses Ølkande, sender vi Bud. I mens gjør nu vi to os en glad Dag paa Tjele!"

Hans Thordsen, som, uden at Genete vidste det eller gjorde sig nogen Tanke i denne Retning, var saa god lutherisk en Mand som nogen, havde de ringeste Tanker om Munkelærighed; men uden nye Kjendskab til Bigand og hans Forhold, og idet han huffede paa, at Genete havde omtalt sin Skriftefader med Hengivenhed, lod han sig stille tilfreds. Bigand gav med stor Naturlighed den lystige Selskabsbroder, fik Hans med op i Hallen og spillede Skaffabl med ham. Tiden gik saaledes godt, indtil Madveren blev baaren ind, og Genete til Hans Thordsens store Glæde atter viste sig. Bigand havde imidlertid søgt Veilighed til at gjøre hende tryk og bedet hende oplive Maaltidet ved sin Nærberelse. Hvad man søfter, tror man gjerne, og saaledes tænkte baade hun og Hans Thordsen, at en lykkelig Tid og en kort Samværen i Glæde omfider blev dem undt af den ublidde Skjæbne; thi Bigand forlod dem efter Maaltidet og lod dem alene.

Dog fik de snart en Stræk. Som de sad med hinanden i forrolig Samtale, mens Aftensolets sidste Straaler tittede ind til dem gennem de smaa dunkle Glasruder, lød der Larm i Gaarden af Hestetrampen og klirrende Baaben. Genete flygtede til sit Kammer og Hans ilede ned i Gaarden, hvor

han traf Bigand, netop som en stor Skare af Herrer og Svende i blanke Klæder og med Sværd ved Siden red dundrende gennem Porten og op for Taarndøren. Bigand trak sig ved det første Blik paa de kommende tilbage i Døraabningen; men Hans Thordsen traadte frimodig frem og blottede sit Hoved for den fornemste af Skaren. Denne var ingen ringere end Rigens Hofmester, den mægtige Hr. Mogens Eskildsen Gjøe til Krenterup (Harbenber) og Klausholm, det lutheriske Partis Fører i Rigens Raad og Munkelærer. Han var til enhver Tid mægtig, men dobbelt i disse herreløse Dage, da Tronen var ledig, og Tjilerne ikke samlede i Kongehaand. Han havde dog ingen brødsfuld Værgjerrighed, dertilmod var han fuld af ægte Fædrelandskjærlighed og trods sine Standsfordomme villende det heles Vel. Han var den Mand, i hvis Hænder Forsynet i et afgjørende Dieblit lagde Danmarks Skjæbne, og hvis Fasthed og Alogskab frelste Riget fra Spittelse og Undergang.

Der var ogsaa Lensmanden paa Rals, Erik Erikson Banner til Udval, en mandig og fast Herr, der i disse vanskelige Tider stod ved Mogens Gjøes Side som den jydte Udels Fører. Han var rig og mægtig nok endnu, uagtet Kristjern den Unden havde ladet ham bøde med sin halve Formue, fordi han uforfægtig i sin Tid lod sin Husfrus Frænde og Kongens Fange, Gustav Vasa, nu Sveriges Konge, undslippe fra Rals, hvor han var sat i Fængsel under hans Opsyn. Der var den djærve Holger Rosenkrantz til Boller, der ikke stod tilbage, men tjente sit Fædreland ærlig med Naad og Daad og brugte sin Klinge vel i den forestaaende Feide. Endvidere Erik Flemming, Iver Juel, Mester Anders Gyldestjerne og flere, af hvilke nogle skulde lade sit Liv paa Valpladsen inden lise Tid—en Skare af Rigets Mænd, for hvilke Hans Thordsen vel maatte høre sig med Værfrygt.

"Ei se!" sagde Hr. Mogens Gjøe og nikkede velvilligt, "I her, Hans Thordsen?"

"Paa Reise og som Gæst i Gaarde, velbyrdige Hr. Mogens!" svarede Hans frimodig.

"Da er vel min Navne og gode Ven, Hr. Mogens Lauridsen til Huse?"

"Nei, han er ikke her!" svarede Hans. "Hans er for Tiden til Bryllupsfærd hos Kristoffer Enevoldsen paa Bingegaard, hvis Søster. Jomfru Anna, idag giftes med Laurids Lunow til Holmgaard."

"Ser vi det!" sagde Mogens Gjøe; "derom var jeg uvidende. Hvad gjør vi nu, I gode Herrer?" spurgte han og vendte sig til sine Ledfagere.

"Her er to Naar at vælge mellem," sagde Holger Rosenkrantz smilende. "Enten sender vi Bud efter Hr. Mogens eller rider den halve Times Veid videre til Bingegaard."

"Jeg foreslaar," tog Erik Banner tilorde, "at vi rider til Bingegaard og smager paa Brudeøllet."

"Ei, Erik," sagde Mogens Gjøe. "Du ved at selvubuden Gæst maa sidde ved Døren. Brudehuset er fuldt, og vi er mange."

"Kristoffer er en af vore," sagde Iver Juel, "og hvor dec er Hjerterum, bliver ogsaa Husrum."

"Har I hørt om Gæsterne, Hans? spurgte Mogens Gjøe, "hvem de er?"

"Jeg hørte i Viborrig, at der er stor Forsamling, og at Mogens Munk og Predbjörn Bodebust er deriblandt."

"Ei!" udbrød Rigens Hofmester og saa til de andre, som om denne Tidende ikke var ham velkommen.

"Vi faar se," mente Anders Gyldestjerne, "om ikke Brødeslet har faaet Mogens og Predbjörn medgjærlige."

"Predbjörn ikke," sagde Erik Flemming, "han skifter ikke Sind. Dog træffer vi jo sikkert Hr. Mogens Lauridsen og desuden en stor Hob menige gode Mænd."

"Nu," sagde Rigens Hofmester, "lad os prøve derpaa! Gud være med eder, Hans!"

Han slog op med Haanden, vendte sin Hest og red ud af Borggaarden med hele sit Følge, mens Hans blev staaende med Hatten i Haanden og saa efter dem.

"I skulde sætte Hatten paa i den spale Aftenluft!" sagde Bigand og traadte frem af sit Skjul.

"Tak for det gode Raad!" svarede Hans barsk, idet han vaagnede af en dyb Grublen.

"I tabte jo baade Reise og Vund," vedblev Bigand, "og glemte at spørge de høie Herrer, hvad Grinde de havde."

"Det vilde have tilkommet eder," svarede Hans; "men I løb i Skjul. Dog sømmede det sig ikke for nogen af os at udfritte Rigens Hofmester. Et vigtigt Grinde, kan vi slutte, har ført dem til Lensmanden, saasom Rigets store Herrer ikke hver Dag rider ud i Hob. Hør, hvor det drønner, nu da de rider gennem Forgaarden!"

Derpaa gik Hans ind; men Bigand blev staaende med forslagne Arme og stirrede op mod den lyse Aftenhimmel.

"De være forbandede," mumlede han, "hvor de saa rider fule Kjættene, som de alle er! Forbandet være især Mogens Gjøe, denne Djævelens Drabant og den hellige Kirkes arge Fiende! Herren slaa hans Arm med Lamhed og gjøre hans Naad til intet!"

Saa listede Bigand sig ind som en Skygge mens Uglen fra Taarnets Tinde tudede sit Amen til Forhandelsen.

Tolvte Kapitel. — Dyrud.

Hjerterne paa Bingegaard var nu tændte, og Dansen gik lystig, medens de gamle saa til eller legede Brætspil og jævnlig vædede Halsene med Kristoffer Kruses gode Øl. De fleste Mænd var hede i Hovederne, men ingen helt drukne uden gale Gert. Han havde spist og drukket umaadelig til Madveren, saa rajet en Tid som Selskabets Nar og laa nu og snorkede i en Krog, hvor man lod ham ligge, til han fik sovet sig ædru.

Storstuen havde ved Ops et endnu lystigere Udseende. Hjerterne, iske Talglis, der var stukkne i solide Fjernarmstager, som var fæstede paa Væggene, lysnede mellem det grønne Løv, men øgede Heden i den lumre Sommeraften, hvorfor man havde aabnet Vinduene, saa Luften kunde strømme frit ind. Derved fik tillige Bønderne, der med deres Kvinder stod udenfor i stor Mængde, bedre Leilighed til at se paa Daansen, som for dem var et helt Skuespil.

Hvor simpelt Ordningen i Dansesalen end var, ikke ulig en Melkestue i vore Dage pyntet til Høstgilde, en Lighed, som bliver endnu mere slaaende ved Fiksegulvet, hist og her udjævnt ved Skid og Vilde, saa var Scenen dog pragtfuld og broget. De ædle Mænds og Kvinders rige, mæderiske Dragter dannede den stærkeste Modsatning til de tarvelige Omgivelser. Dansen hævede sig ved sin snart værdige, snart vilde Karakter i Bøefi og Afvevling høit over den ensformige Morstak, man nutildags kalder Dans. Der var en Slags Handling i flere af dem, og Spiren til Skuespil og Ballet skjulte sig deri. Baade Mimit og Sang spillede sin Rolle derved, om ogsaa det kunstneriske i Udførelsen mere paanødede sig de dansende, end det var forud overlagt.

(Mere.)

Venlige Ord.

Wlota, Wis.,
23de Feb. '03.

Hr. Redaktør!—Jeg liker "Amerika" udmærket. Gaaer, det fremdeles holder frem som det støner, saa skal det gode seire til sidst.

Jeg ønsker Bladet og dets Redaktør samt Læsere et godt Nytaar.

Venligst En Abonnent.

Stevenstown, Wis.,
15de Jan. '03.

Hr. Redaktør!—Lillykke med det nye Aar, og Tak for det gamle. Jeg haaber, du slaar dig igennem for alt, som er godt og ædelt, med Ret og Sandhed som Vaaben, og saa faar alt være glemt da, undtagen det som er godt.

Hoslagt behag at finde \$1.00 som Forudsættelse for "Amerika" fra 1ste Jan. '03 til 1ste Jan. '04.

Ole Fredrickson.

Spring Valley, Wis.,
22de Jan. '03.

Kjære Hr. Anderson!—Tak for det gamle Aar og for al god og ophygelig Læsning. De har skaffet os gennem "Amerika". Det er efter min Overbevisning det bedste af de norske Blade iblandt os, og fortjener visstelig al den Udbredelse, det kan faa. Kunde jeg saa sandt have Anledning til at gjøre mere dertil, skulde det være mit Ønske.

S. M. Olsen.

Wisconsin Hill, S. Dak.,
26de Jan. '04.

Hr. Redaktør!—Jeg er særdeles enig med "A. B. C." i Deres Blad for 6te ds., naar han foreslaar, at Beretninger af historisk Art, eller "Bygdejævning", som han kalder det, kunde finde Plads i Deres Blad, fra forskjellige Bygder i Nordlandet. Det vil være af megen Interesse, og vil sikkert blive læst med Interesse af mange. Beretninger fra søndre Gudbrandsdalen og nordre Hedemarken vil specielt glæde mig.

Venligst
Nils A. Haugen.

Stoughton, Wis.,
26de Jan. '03.

Hr. Redaktør!—Bisnok er det noget sent, men bedre sent end aldrig at komme med min hjerteligste Tak for dit vakkre Portræt, du sendte mig, som nu skal i Glas og Ramme. Ligeledes Tak for det nye Format af "Amerika", som jeg liker meget godt. Jeg har lavet en Klemme, som jeg sætter paa Ryggen af Bladet, fjæver det op og læser som i en Bog. "Herold" passer ogsaa til samme Format og samme Klemme—kan man saa faa det hænderede? Venstabeligst hilset

Lars D. Langedal.

Bode, Iowa,
6te Feb. '03.

Hr. Redaktør!—Jeg sender herved Betaling for "Amerika" for et Aar, endstjønt jeg ogsaa har noget at udsætte paa Bladet. Dets Indhold er af den Betskaffenhed, at jeg synes, jeg maa læse det hele, og det bliver snart saa stort, at jeg knapt kan finde Tid nok dertil.

Forandringen i Format synes jeg er til det bedre og mere letvint.

Foreningsagen, som nu kommer i Bladet, er interessant og synes at være af saa meget større Betydning nu, da det blev oplyst i Debaten om Forslaget til Forandring i en Paragraf i Grundloven til det norske Selskab, at vi, som bekjender os til den lutheriske Lære, er en saa liden Del af den norske Befolkning i Amerika. Da vi har en saa mægtig fælles Fiende, burde vi se Nødvendigheden af at forene sig i Kampen imod den. Eders med Agtelse

Abonnent.

Elmar, Minn.,
26de Jan. '03.

Hr. Redaktør!—Indlagt behag at finde en Money Order paa \$1.00 for "Amerika" for et Aar. Jeg har læst flere Nummer af Deres ærede Blad, som jeg har laant af en Nabo, og jeg finder, at Bladet staar paa Sandhedens Grund.

Jeg forstaar af "Amerika", at "Lutheraneren" er den samme gamle trættekjære nu som for flere Aar siden. Jeg var Abonnent paa det Blad, men blev saa harm over al den Ondskab og Bitterhed—og det af dem, som skulde være Lærere og Veiledere for andre—at jeg syntes det ikke fulgte sit Motto; Bladet var ikke, hvad det gav sig ud for at være. Derfor stillede jeg mig ved det ganske strax.

Tilslut ønsker jeg eder alle et godt og velsignet Nytaar og en stor Udbredelse af "Amerika".

Ole N. Strømmen.

Elbow Lake, Minn.,
30te Jan. '03.

Hr. Prof. R. B. Anderson, Madison, Wis. Kære Herre!—Deres Arbejde med vort Folks Mythologi, for at hæve vor Nation til den Børømmelse, den har naaet, har i høi Grad interesseret mig. Jeg takker Dem derfor, og ønsker Dem endnu mange Vårkaar.

Vil ogsaa takke Dem for, at De nu velvilligt har aabnet "Amerika"s Spalter for vort Kirkefolks Foreningsarbejde. Vil ogsaa haabe, at det maa føre til et heldigt Resultat, at "Zions Skade" maatte læges paa Sandheds Grund.

Fra Ungdommen af har jeg læst Snorres Kongesagaer med stor Interesse; ogsaa i Vinter har jeg frikket dem op og gennemgaaet dem. Som De ved, ender de med Distein

Målas Fald og Kirkebeinernes Flugt. Vilde saa gjerne faaet en Fortællelse af Sagaen, og jeg ved ingen bedre at henvende mig til end Dem, om det er muligt at bestemme Den. Vær saa venlig pr. omgaaende at underrette mig derom.

Deres med Hilsen og Agtelse
S. N. Hagen.

Har skrevet til Dem angaaende Sagen.—Red.

Drainerd, Minn.,
23de Jan. '03.

Kjære Prof. R. B. Anderson!—Stam over mig, som ikke før idag har indsendt min Rørlingent for "Amerika". Undskyldning gjælder ikke her, hvorfor jeg heller ikke vil fremkomme med nogen.

Tak for Aaret, som er herrundet, og Tak for Deres modige Vidnesbyrd mod Raahed og Uafselvdom. Intet Under, at de arme Mennesker, som næres ligesom Strambassen, begynder at jurre lidt, naar nogen vil jage dem bort fra Møddingen; det har altid været saa, og her-efter vil det blive ligedan. Raaheden vil aldrig saa rigtig Fred, saalænge der findes et fundt Menneske paa Jorden. Lad dem som dyrker den, seise sig det bag Øret, saa det ikke glemmes. Heller ikke maa det glemmes, at der altid blir en Smule Opstyr, naar Strømningerne mødes; det uundgaelige maa vi alle finde os i.

Hermed en Dollar for "Amerika" og min bedste Hilsen atpaa.

D. J. Crowe.

Nice Lake, Wis.,
23de Jan. '03.

Hr. Redaktør!—Tak for Bøgerne. Jeg ventede ingen dennegang.

Hvad jeg er efter, er at hjælpe til saa godt jeg kan at faa Bladet udbredt og Foreningsagen fremlagt for Løgløft. Der er Haab der, men ikke med Prestestabet, det ser jeg tydeligt; der er for meget Demagogeri. Det gjælder mest om at beholde Ret og sin egen Anseelse og Uafselvbarhed samt at vinde Tilhængere. Da spørges ikke saa meget efter Læreforskjellen. Dette kunde altsammen endda taales, men Hyllet gaar over alle Grænser saa det er en Bæmmelse. Disse Godtfolk mener vist, at de kan bedrage selv den alvidende med sine fromme Aneb.

Nei, de norske Lutheranere behøver ikke at forkjætte hverandre. Enhver har den rene Lære liggende i sit Hus, saasandt han har en Bibel eller endog en Luthers Katekismus.

Man er ikke døbt til denne eller hin Professor, heller ikke er disse korsfæstede for nogen af os; de tager sig vel ivare for det.

Orb. Fred Field.

Revelberier og Rjevlerier.

"Mt. Horeb Times":—Rasmus B. Anderson has reduced the page size of his paper, AMERIKA, to tabloid form. However, the total space is no less, so that this polemic scrivener will not have to boil down his pungent observations, which are strong enough already.

"Deerfield News":—AMERIKA published at Madison by Prof. R. B. Anderson, came out in magazine form the first of the year. The new make-up is neat in appearance and convenient for the reader. The paper is large, edited with scrupulous care, especially from a moral standpoint, and its matter covers such a variety of subjects as to make it a splendid family paper.

"Republikaneren":—Det sees, at et af de norske Blade i Wisconsin er blevet "indbindt" i det sidste. "Republikaneren" er for besteden til at indbilde sig, at nogen skulde have nogen særlig Interesse af at forevige den som Bog. Skulde nogen desuagtet ønske at opbevare den i Glas og Ramme, saa er det selvfølgelig ikke os imod. Men dertil er forhaabentlig dens nuværende Format bekvemt nok.

"Tacoma Tidende":—Hvor "smarte" Kvaksalverne kan være, det vil man forstaa, naar de endog faar lurt sine Ubertsmenter ind i "Amerika", det bra Blad, redigeret af vor agtværdige Rasmus B. Anderson, uagtet det er stik imod Redaktørens Ønske.

Mange Aviser søger at faa paa-hængt Rasmus B. Anderson den Raabe, at han udfjælder Bjørnsøns storlagne Arbejder for Grise-literatur. Det vil vi sige, at Hr. Anderson har igjen og igjen udtalt sig fordelagtigt om Bjørnsøns literære Arbejder; men at Anderson, som redigerer en Avis, der skal repræsentere delvis et kirkeligt Samfund, deler Bjørnsøns Arbejder mellem det, som er stort, og det, som kaster Smuds i de kristelige Ansigtter, maa man tro, at Hr. Anderson er berettiget til.

At Hr. Anderson er en Ure for vor Nation, og at det er en Glæde at se en Mand som ham udgive en af vore norske Aviser, ved enhver, og des mere man angriber Anderson, des større Autoritet gjør de ham, selvfølgelig.

"Nordiske Blade":—Efter at vi havde fremsat Forslag om Oprettelsen af en skandinaviske Landsforening

har der været adskillig Bevægelse i Bestens Aviser. Man har i flere af dem sagt, at Forlaget skriver sig fra "Washington-Posten".

Lad det skure. Det spiller, som vi tidligere har sagt, ingen Rolle, hvem der har fremsat Forlaget, naar man bare kan komme til Snigthed om det.

I disse Dage er der imidlertid opstillet et Modforslag—noget andet kan det nemlig neppe være—af endel Mænd, i hvis Række naturligvis Rasmus B. Anderson, Redaktør af "Amerika", befinder sig.

Rasmus B. Anderson lader i en paa Sagens affattede Artikel i sit Blad sig selv beskrive som "the best known Norwegian-American on this side of the waters". Ja, Reklamen level!

Men, Hr. Rasmus, saalænge De er med paa noget saadant som at danne et "Norst Selskab i Amerika", vil vi for vor Del, og mange med os, ikke alene undlade at give det vor Tilslutning, vi vil ogsaa af al Magt bekjempe det. Thi De er en i alle Retninger altfor trangsynet Mand til at lede et slikt Selskab. Mænd, der benytter al sin Kraft paa at kaste Smuds paa en Bjørnsfjerne Bjørnson, erkjendes ikke som nogen Nordmand af nogen selvstændig tænkende norst Mand eller Kvinde.

De tre største Mænd, som Norge i Nutiden eier: Ibsen, Bjørnson og Nansen, er i Deres Dine kun samfundsfædelige Fantaster. Og saa vil De stille Dem i Spidsen for et "Norst Selskab"? Naar De ikke er istand til at erkjende eller forstaa det store i Livet, saa hold Dem da i Guds Navn til dem, hos hvem De hører hjemme—hos Smaaasjelene. Lad os være fri for Deres Plagiater!

Fra Blanchardville, Wis.

Hr. Redaktør!—"Amerika" er et godt Blad; dets Indhold er baade sundt og lærerigt; intet Hylleri. Det kan med Rette kaldes en Brobygger. Kunde det nu bare foa istand en sand og varig Bro mellem de forskellige Kirkesamfund, saa vilde det udfolde en velsignelsesfuld Gjerning iblandt os.

Men jeg kan nu ikke begribe, hvorledes det skal komme til noget Resultat, saa længe som begge Parter benægtet at de søger den Lære, som de bekylder hinanden for; de har jo indtaget en saadan Stilling, at al Underhandling gjøres saa at sige umulig. Det bliver vel bare en Aviskrud af det hele; for naar en har gjort et Indlæg og talt sin Mening, saa er der strag en eller anden, som forarges og tager Anledning til at udspy sin Gift. Nei,

lad Ordet blive forkyndt rent og ret, i Overensstemmelse med den apostoliske Lære og den augsburgske Troesbekjendelse, saa vil denne for Lægmanden forvirrende Lærestrid saa Dødsstødet. Først da vil Kirkens Lys (Kristus) komme til at skinne klart i Menigheden.

Jeg har nu læst saa mange forskjellige Udtalelser angaaende Prestekjolen; men det gjør vel intet til Salighed, hvad Slags Kostume Presten isører sig, dersom det ikke skal forholde sig saaledes, som en Prest engang sagde, da han efter Gudstjeneste kom hjem og hang Kjolen paa en Knag: "Der hænger Presten", og saa gik han hen og tog sig et godt Rus. Hvad den er og ikke er, saa er den nu vist ikke noget andet end den gamle Munkeskappe, som har antaget et lidt mere moderne Navn, ja Facon kanske ogsaa. Jeg tror nu slet ikke, det vilde gjøre noget dybt Skaar i Kirkendommen, om den blev sendt til et Museum til Opbevarelse. Enhver, som har gennemlæst den lutherste Reformationens Historie, ved, hvilken Rolle den spillede i Paavestirken. Men da vi ved, at den ikke er til nogen Gynge for Ordets Forkyndelse samt at Presterne ikke er imod at isøre sig Kvindedragt, saa er jo alt i sin Orden; kun burde den gamle Pibekrave ogsaa komme til sin Ret, saa blev Dragten mere fuldstændig.

Jeg har maaste sjunget vel høit, men da det er en Sjældenhed at jeg oplader Røsten og lader høre fra mig, saa haaber jeg, at jeg vil blive tilgivet; og dersom nogen af de helligste skalde forarges paa mig, saa tager jeg Gatten af og beder hellig om Forladelse.

S. S. Helmeid.

Dit og Dat.

Hansen: "Nu, hvordan liker du din nye Pige?"

Mrs. Hansen: "Ja, hun satte mig til lidt mere Arbejde end den sidste, men hun har mere Respekt."

Anna: "Johan fortalte mig iafte, at han havde stjælet mig sit Hjerte."

Edna: "Ja ikke andet; det er beskadiget Gods. Han sagde til mig for en Uge siden, at jeg havde knust det."

De reiser did

til Morton County, Nord Dakota, hvor der er frugtbart Land med sort Jord paa 2er og 3-4 Aker; hvor Maistorn vokser og godt Raad findes i Brønde 10 til 30 Fod, hvor du kan faa et godt Værelse for 10 Cents pr. Uge; og der er en god Skole for dine Børn. Samfundet for 7 til 12 Dollars pr. Aar, Græsland 4 til 7 Dollars pr. Aar. 160 Acres frit Bonesteade Land i Nærheden. 9,000 Menninger bor nu i Countiet. Sendt til Stat. Skriv efter kort og Samletter til:

Madison (Bx 30) N.-Dak., eller 131 e. o. La Salle St., Chicago.

"Snorre"!

Snorre Sturlasons Kongesagaer "Heimskringla".

En Folkebog som denne er noget enestaaende. Intet andet Folk end det norste kan siges at eie noget dertil svarende. Den forener i sig to Egenheder, der ellers ikke er samlede i et enkelt Skrift. Den er den norste Literaturs Meesterværk i Folkets eget Sprog og samtidig den norste Nationalitets og Selvstændigheds store Garantidokument, Hovedbidnet, der forkynder for hele Verden, at vi er et Folk med gammel Historie, med gammel Kultur og med Traditioner.

Denne Nationaludgave indeholder i et og alt det samme som den i Norge nylig udkomne store Udgave. Den er forsynet med Snorres Biografi, illustreret, samt med Dr. Gustaf Storms og alle ældre Oversættelses tilligemed Kunstneres Portrætter. Værket er paa 900 Sider med ca. 400 Textillustrationer, Ornamentik og Karter. Den er i Originalbind med Skindbryg og ægte Guldbred paa Ryg og Side.

Prisliste over Storms og Schjotts Udgaver

— af —

Snorre Sturlasons Kongesagaer med Snorres Biografi.

Kvart-Format.

Storms Udgaver: (Almindeligt Bogmaal).

Drageudgaven i 2de Farver paa rødt Kludepapir i Originalbind med Skindbryg \$10.00
Folkeudgaven paa satneret, træstrik Papir i helt Rødebind, brunt 7.50

Oktav-Format.

Nationaludgaven paa satneret træstrik Papir i Originalbind med Skindbryg 1.00
Stolebind, (Papirbind med Skindbryg Ryg og Hjørner) .75

Schjotts Udgave. (Landsmaal).

Nationaludgaven paa satneret, træstrik Papir i Originalbind med Skindbryg 1.50
Stolebind, (Papirbind med Skindbryg Ryg og Hjørner) 1.00

Samtlige Udgaver har samme Indhold, forsaavidt Text, Illustrationer og Karter angaar. Kun afvigende i Format og Udstryk.

Alle Bøger sendes porto frit til ovenangivne Priser.

Skriv strag til

AMERIKA PUB. COMPANY.
Madison, Wis.

Danmark.

Danske Præster i Spidsen.

I "Danst Tidsskrifts" Januar-Hefte fortæller Jørgen Falk Rønne om "Præstegaardsliv" i Danmark fra Reformationens Tid og til vore Dage. Han fortæller blandt andet:

"Udgif der end fra Præstegaardene i Rationalismens Tid ikke meget, som kunde varme og dygtiggjøre i kristelig Retning, saa udgif dog derfra saa meget til Dygtiggjørelse af det danske Folk i andre Retninger, at det vilde være stort Utaakommelighed at glemme det.

Det var en Begejstringens Tid; det gjaldt at løfte den fattige, ubidende og trælbundne Bonde, og mangt et ædelt Hjerte brændte for denne Sag, der blev sat ud i Livet fra oven. Alle de store Reformere, som Frihedssjælden vidner om, blev sat igjennem: paa Papiret var alt i Orden, men der var ingen Statskonsulenter til at give Veiledning, der var ingen Aviscentere, der var ingen reisende Foredragsholdere, og den friggjorte Bonde stod der med sin Frihed og havde ikke Begreb om at bruge den — han vidste intet, kjendte intet andet end det gamle, elendige Landbrug, som hans Fader og Bedstefader drev.

Da var det, at Præstegaarden traadte til. Med sand Begejstring, med Opoffrelse og Dygtighed gif manges en Præst i Spidsen — han lærte Bonden at bruge den nye Bleg og det nye Sædskifte, lærte ham at staldfødre og fede, lærte ham Gjødningsens Værdi og senere at græfte og dræne, samtidig med at han af hele sin Magt kastede sig over Stole-spørgsmaalet i Forskaffelsen af, at Oplysning maatte der til, om den danske Bonde skulde vinde frem.

Det var i de Tider, da Præstegaardene var Forsøgsgaarde paa Præstens egen Pung og Mønstergaarde paa hans Regning uden Statsstilfud, de Dage, da en Katekisation kunde vare 5 Timer.

Aldrig var vel den danske Bonde naaet saa vidt, som han nu er, og aldrig havde vi danske bundet de Seire, vi nu glæder os over, saa hurtigt, om ikke de danske Præster var gaaet i Spidsen, da det for første Gang lød: "Frem, Bondemand! Frem!" Som Billede af hin Tids Præster staar Steen Blicher med sine lange Støvler, sin Bøsse og sin Jagt-taste.

Dansk Rute til Australien.

Kjøbenhavn, 15de Januar.

Følge "Dannebrog" er der i den seneste Tid ført Forhandlinger om Det forenede Dampskibsselskabs Amerikalinies Optagelse i Morgans Atlanterhavstrust. De Forhandlingerne vil hidføre noget Resultat, vides endnu ikke.

Ogsaa om en Kombination af Forenede Dampskibsselskab med et andet Rederi forhandles der; men selv om dette virkeliggjøres, udelukkes ikke der-

ved Sammenlutningen med Morganstrusten.

Den danske Konsul i Brisbane, Christensen, paatænker at tilvejebringe en direkte Dampskibsforbindelse mellem Danmark og Australien. Udfragt af scandinaviske Produkter ansees for let erholdelig, medens Returfragten befrægtes uopnaelig. Dette Spørgsmaal haabes dog nu løst, idet Christensen har kjøbt mægtige Guanoleier i Nord-Queensland, hvorfra Returfragten kan tages. Christensen er for Tiden undervejs til Danmark for at undersøge Kustens Muligheder.

Danskerne og Udstillingen i St. Louis.

Kjøbenhavn, 17de Januar.

Interessen for Danmarks Deltagelse i St. Louis Udstillingen til næste Aar var oprindeligt meget ringe. Nu har dog en i Anledningen nedsat Komite efter et halvt Aars Forhandlinger indtrængende tilraadet, at Danmark skal deltage, særlig af Hensyn til de Hundredtusinder i Amerika bosatte Danster, hvis levende Interesse for Moderlandet blandt andet tyder sig derved, at der aarlig sendes henimod 20 Millioner Kroner hjem fra danske Nordamerikanere, Komiteen ønsker 1/2 Million Kroner i Statsstilfud. Mange Udstillere er allerede anmeldte.

Smaanyt.

Paa Askov Højskole er der isølge "Oder Avis" i Vinter 7 adelige Elever. Bladet spaar, at der næste Aar vil komme endnu flere.

Et af Danmarks over 100 Aar gamle Menneker, Marie Andersdatter, Enke efter Bølsmand Jens Hansen, D. Sneede, døde forleden i Hornborg. Jfl. "Horsjens Dagblad" blev hun 101 Aar og 9 Maanedere gammel.

En af de Rinesere, der sidste Sommer optraadte i Kjøbenhavns Tivoli, tager for Tiden et Kursus i Bæft og Strygning paa Nyborg Dampvæveri, hvorefter det er hans Agt at rejse tilbage til Kjøbenhavn for at fortsætte i samme Branche i et større Kjøbenhavns Væveri.

Fra ledende Mænd indenfor Uhrmagerstanden udsendtes forleden en Opfordring om Indsendelse af Gjenstande til Grundlæggelsen af et dansk Uhrmuseum, hvori man tænker sig opbejaret saavel gamle Uhre af alle Slags som Dele af saadanne, endvidere ældre Værktøi til Fremstilling og Reparation af Uhre.

I Nærheden af Randers er konstateret to Tilfælde af sorte Kopper, hvoraf det ene er ganske alvorligt. Sygdommen antages tilført Stedet gennem en fra Sibirien hjemkommen dansk Meierist ved Navn Daugsholm, der deltog i et Splidbrud i de angrebnes Hus, hvor mange Gæster var tilstede. Der herfter saaledes stor Frygt for Smittens videre Udbredelse.

Mærk!

Paa den røde Lap paa Bladets første Side vil De se til hvilken Tid De har betalt for "Amerika".
Ønsker De "Snorre", saa send \$1.00 extra.

Subskriptions-Blanket.

AMERIKA PUBLISHING CO.,
Madison, Wis.

Indlagt vil De finde \$....., hvilket betaler for "Amerika" fra..... til....., og bedes kvitteret for paa Adresselappen.

Navn.....

P. O. Adresse.....

County..... Stat.....

Bøger.

"Amnor"

Et fragmentært, serio-komisk Heltedigt med nogle kortere Smaaringer. Vers, af M. D. Zeigen.
Pris 25 Cents.

Astronomiens Romantik. Miler. Hefte 10 Cts.

Billeder fra det hellige Land Birger Hall. Hefte 50 Cts. Indb. \$1.00.

Bondehøvdingen. Henrik Schmidt. Hefte 25 Cts.

Dødsfejderen. Marzhat. Hefte 30 Cts.

Den lutheriske Kirke i England M. Fr. Wijsø. 20 Cts.

Engelbrett Engelbrettsson. Georg Starbæk. 516 Sider. Hefte 50 Cts. Indb. \$1.00.

Fællørens Historie. Topelius. Hefte 25 Cts. Indb. \$1.00.

Heimstrængla. Sunn ind. \$1.00
Hjemmets og Arbejdernes Ven. 17de Aargang. Illustreret. 620 Sider. Indb. \$1.00.

Niels Juul og Lørdenskjold. Hefte 25 Cts.

Nansen i den frozne Verden. Elegant indbunden \$1.00.

Norge i Billeder. Med Indledning af Rasmus B. Anderson. Pragtbind \$2.00.

Dafel Loms Hytte. Hefte 25 Cts.

Politinotiser. S. Kalliger. Hefte 25 Cents.

Ruslands Historie. Thrig. Hefte 10 Cts.

Alle sendes portofrit til hvilken som helst Adresse. Skriv til "Amerika" Madison, Wis.

Billige Bøger!

Vi har saa mange Bøger, at vi ikke har Plads til dem. Se dette Tilbud! Send os en eneste Dollar saa skal De faa i nærmeste Express-Office:

- 1 Engelbrett Engelbrettsson
- 1 Bondehøvdingen.
- 1 Niels Juul og Lørdenskjold
- 1 Astronomiens Romantik.
- 1 Hvor laa Vinland?
- 1 Politinotiser.
- 1 Dødsfejderen.
- 1 Fættaler.
- 1 Ruslands Historie; af Thrig.
- 1 Gustav Adolf og Trediveaarskrigen; af Topelius.

Ikke en Dollar Stykke, men adskillige Bøger for bare \$1.00!

Naar Bøgerne er saa uraadetbillige synes vi, at om man selv ikke trænger dem, saa kan man alligevel tykke dem og forære dem til Folk, som trænger god Læsning. Aldrig nogensinde før er norske Bøger blevne solgte saa billigt.

Vil man have Express-Udgifterne forudbetalt, maa man sende 30 Cts. extra.

Skriv

Amerika Pub. Co.,
Madison, Wis.

CUNARD LINIEN

ETABLERET 1840.
CAMPANIA og LUCANIA, dobbeltpropellede, 620 Fod lange, 30,000 Hestkr., UMBRIA og ETRURIA, 520 Fod lange, 14,500 Hestkr., IYERNIA og SAXONIA, dobbeltpropellede, 600 Fod lange, 12,150 Ton. Det nye, dobbeltpropelledede Dampskib CARPATHIA, 558 Fod lang 13000 Ton. Det dobbeltpropelledede Dampskib ULTONIA, 513 Fod lang, 9,000 Ton.

Cunard Linies Rekord:
5 Dage, 7 Timer, 23 Minutter.

F. G. WHITING, Mgr., Dearborn & Randolph, Chicago, eller Lokal-Agenten overalt.

A. C. Johnson Co., 10-14 Washington Ave. S., - - - Minneapolis, Minn.
R. M. Lamp og
Olson & Jacobson } Madison, Wis.
Agenter.

Oscar M. Corverson.

Advokat.
Fører Sager for alle Domstole.
Man skrive paa Norst eller Engelsk

164 La Salle St., Rooms 53-54.
CHICAGO, ILL.

SHIP YOUR **FURS**
HIDES, PELTS, WOOL, ETC.
To McMILLAN FUR & WOOL CO.
MINNEAPOLIS, MINN.
WRITE FOR CIRCULARS.

"Hvorfor henvise til de Apokryfiske Bøger?"

J "Amerika" for 30te Januar d. Har har Pastor J. G. Rugland en Artikel med ovenstaaende som Overtskrift, og han siger deri bl. a. følgende:

"J "Kirketidende" No. 44, 1902, under "Smaastrykker" staar der i et Opsæt: "Ved en Ynglings Død," henvist til 2 Maff. 6, 12-16. Der henvises til nævnte Sted paa en saadan Maade og i en saadan Forbindelse, at man faar det Indtryk, at ogsaa 2 Maff 6, 12-16 hører med til: Den ganske Skrift, som er indblæst af Gud. Hvorfor skal vi ligne den katolske Kirke og henvise til de apokryfiske Bøger? Er ikke Bibelen fylldig nok foruden dem?"

J nævnte Opsæt i "Kirketidende" "ved en Ynglings Død" har jeg henvist til 2 Maff. 6, 12-16 paa følgende Maade og i følgende Forbindelse.

Ingen af os lever sig selv, og ingen dør sig selv; thi baade d. som vi lever, lever vi for Herren, og dersom vi dør, dør vi for Herren. Derfor, enten vi lever eller dør, er vi Herrens. Thi dertil er Kristus baade død og opstanden og igjen bleven levende, at han skal herse baade over døde og levende" (Rom. 14, 7-9). Lad os som kristne træste os med disse Ord; Gud mener det altid godt med os. "Vi revses af Herren, forat vi ikke skal fordømmes med Verden" (1 Kor. 11, 32). Eller er ikke Tugt og Revselse nødvendig for os? Fortjener vi ikke saadant? Jeg mener ikke, at vi skal tænke, det er, fordi vi er saa meget værre end andre — som Jobs Trøstere ihu! Men er det ikke godt, at Gud lader Tugten og Revselkomme? Læs som Forklaring 2 Maff. 6, 12-16," osv.

Hvorledes har jeg altsaa henvist til 2 Maff. 6, 12-16? Som en nærmere Forklaring af de foran anførte to Bibelsteder, nærmest det sidstnævnte: 1 Kor. 11, 32. Derfor har jeg sagt: "Læs som Forklaring 2 Maff. 6, 12-16." Der har vi nærmere Forklaring eller Udvikling af den Sandhed, som er udtalt i 1 Kor. 11, 32; derfor er det nyttigt og belærende at læse den. Eller skulde det overhovedet ikke være tilladt at henvise til de apokryfiske Bøger, fordi der findes endel Folk saa uvidende, at de ingen Forskjell kjender paa de apokryfiske og de kanoniske? Burde ikke de fleste lutheriske kristne kjende denne Forskjel, naar de har lært sin Bibelhistorie, hvor det hedder: "Efter disse Bøger (de kanoniske) kommer en Del andre Bøger, som kaldes apokryfiske. De er skrevet af fromme Mænd og indeholder meget godt, men de er ikke, saaledes som de hellige Skrifter, indblæst af Gud, og derfor tør vi ikke altid bruge dem som et Lys for vor Fod og en Lygte for vor Sti. De vigtigste er: Tobias's Bog, Visdommens Bog, Jesu Siraks Bog og Maffabæernes 2 Bøger." Det er jo derfor disse Bøger er anførte i vore Bibler, fordi de "indeholder meget godt" og er værd at læse; altsaa har vi

Lov til at læse dem og til at henvise Folk til at læse dem. Men vi tør ikke stille dem lige med de hellige (kanoniske) Skrifter ved at tro og lære, at de er indblæst af Gud, "og derfor tør vi ikke altid bruge dem som et Lys for vor Fod og en Lygte for vor Sti", d. v. s. som den eneste Regel og Ret snor for vor Tro, Lære og Liv. Men hvor de stemmer overens dermed, kan vi dog benytte dem til en videre Belysning og Belærelse af en Sandhed, som er udtalt i et eller andet Skriftsted. Saaledes har mange af de gamle rettroende Fædre i Kirken benyttet ogsaa de apokryfiske Skrifter, og vi vil ikke forkjætre dem derfor. For Ex. Pontoppidan, Forklaringen Spm. 119, hvor Sir. 3, 7 11. 15 skal videre belyse den Sandhed, som er udtalt i det foran anførte Sted: Kol. 3, 20. J Anhanget til Dietrichs Forklaring, Spørgsmaal 6 læser vi: "Hvad forståes ved apokryfiske Bøger? Apokryfiske (d. e. skjulte) Bøger er de, angående hvis Forskæle og Værd man i Guds Kirke har været i Tvivl; og derfor er de ikke blevne offentlig brugte hverken til at opstille eller bevise eller bedømme Troesartikler". Her ser vi altsaa, hvilken Bug af de apokryfiske Skrifter det er, som har været anseet som forkastelig: Naar man bruger dem til "at opstille eller bevise eller bedømme Troesartikler". Fordi at disse Skrifter ikke er indblæst af Gud, har de i saa Henseende ingen Beviskraft. Men Past. Rugland vil ikke med rette kunne bebrejde mig, at jeg i hint Opsæt har brugt de apokryfiske Skrifter paa saadan Maade. Med hvilken Ret han kan sige det efterfølgende, vil nu Læserne selv kunne danne sig en Mening om: "Der henvises til nævnte Sted paa en saadan Maade og i en saadan Forbindelse, at man faar det Indtryk, at ogsaa 2 Maff. 6, 12-16 hører med til: Den ganske Skrift, som er indblæst af Gud". Jeg havde først anført Rom. 14, 7-9 og sag: "Lad os som kristne træste os med disse Ord"; derpaa anført 1 Kor. 11, 32, hvortil jeg nu fører disse Ord: "Læs som Forklaring 2 Maff. 6, 12-16".

"Men hvorfor skal man henvise til de apokryfiske Bøger, naar det gjælder at bringe Folk Trøst og Veiledning i Nødens og Sorgens Time?" spørger han saa. Ja, hertil vil jeg svare: Hvad galt er der i dette, dersom man henviser saaledes, at den egentlige Trøstekilde og Erkjendelsesgrund ikke egentlig bliver de apokryfiske Skrifter, men den hellige Skrift i de kanoniske Bøger? Hvorfor tilføjer vi til Skriftsteder ofte Ord og Forklaringer af andre fromme og lærde Mænd? Hvorfor skal vi læse Luthers Forklaring over Budene osv.? Lad os ikke gjøre os selv til altfor store Apokryfer.

D. A. L. v. j. o. r. d.
Boomsøet, S. Daf., 31te Jan. 1903.

Sluttestenen til
god Helbred
er ren Føde.

Lion Coffee

er bare Kaffe — ingen Glasur med Eg eller Lim for at skjule Mangler og forringede Kvaliteten. Fersk og ensartet, rig paa Betsmag, fordi den altid sælges i forseglede Pakker — aldrig Løs.

Et storartet Tilbud

"Kvinden og Hjemmet" og "Vort Bibliothek", der nu er i sin 15de Aarg. og udkommer med 40 store Sider i et Dplag af 72, 100 Exemplarer hver Maaned, er det eneste Kvindeblad i vort Sprog i Landet. Dets Indhold er til Glæde, Opmuntring og Lærdom for hele Familien; thi ved Siden af velvillig indsendte Bidrag har Bladets Redaktør, Mrs. Ida Hanson, sikret sig gode Medarbejdere. Subskriptionen er 50c pr. Aar. For end yderligere at forøge vor Læsekreds gjør vi nu "Amerika's Læsere følgende udmærkede Tilbud: i Frimærker, indsendt med dette Avertissement for den 28de Februar, vil vi levere eder "Kvinden og Hjemmet" og "Vort Bibliothek" et Aar og desuden "Kvinden og Hjemmet's" Naaleudstyr, bestaaende af 100 sorterede Synaale, 14 sorterede Stoppenaale og en Trænaal. Prøvenummer frit. Skriv strax til "Kvinden og Hjemmet", Cedar Rapids, Iowa.

ROVELSTAD BROS. CATALOGUE

Vi kan spare Dem Penge
—paa—
Uhre, Kjæder, Ringe, Sølvvarer etc. Vort nye Katalog (80 Sider) sendes frit til enhver.

ROVELSTAD BROS.
Jewelers, Elgin, Ill.

Udmærkede Godtjob i
Hus-Ørgler

Verdens største Musikhandel, Lyon & Healy i Chicago, tilbyder storartede Godtjob. Fine Lyon & Healy Ørgler, som før har kostet \$65, nu \$35; Ørgler før \$75, nu \$42.50. Har en udmærket fin Lyd. Vi sender Ørgler overalt. Vore Ørgler har flere nye Forbedringer. Bøne Valnød, Mahogni og Eg Kasser i nye Faconer.

Skriv efter illustreret Katalog for Bested.
89 Adams St.,
LYON & HEALY, CHICAGO, ILL.

Madison Bogbinderi

Blank Book Fabrikanten og Bogbindere.
G. GRIMM & SON, Props.
State Journal Block.

Kom til den norske Koloni i Virginia.

Her er nu mere end 70 norske Familier med Menighed, Prest og Skoler. Et mildt helligt og behageligt Klimat. Ingen Blizzards, Hagelstorme eller Orkaner. Billigt Land. Frugtbar Jordbund. Verdens bedste Markeder og tæt ved Atlanterhavets Kyst. Tilskriv mig for fri Beskrivelse og Reiserute. Dnsfes personligt Svar. Saa indlæg Frimærke.

C. M. Berg,
Land & Excursion Agent C. & O. Ry.
TOANO, VIRGINIA.

D. L. DAVIDSON.

D. L. Davidson har Sko, forarbejdet af ægte norsk Kalveskind.
206 East Main Street,
MADISON, WISCONSIN

Hvad lærer Dr. F. A. Schmidt?
(Af E. Jensen.)

Skriftet er paa 64 Sider og faaes for 15 Cents eller 50 for \$5.00 ved at skrive til Rev. E. Jensen, 1413 E. 22nd St., Minneapolis, Minn. Skriftet har følgende Overtskifter over Delene:

1. Melanchton bedømt af Pastor Meland, Past. Jaastad og Dr. F. A. Schmidt.
2. Pastor Muus mod Dr. Luther.
3. Splittelsen et Bedrageri.
4. Kilder.
5. Vort Kirke er hgg. Hjælp, alle Mand!
6. Hvad er Sygdommen? Kalvinisme eller Synergisme?
7. Augustin, Pelagianerne og Semipelagianerne.
8. Katolicisme og Lutherdom.
9. Luther.
10. Melanchton.
11. Fra Luther til Kalvin og Paven. Ikke Skriften, men Fornuften! Ikke Naade, men Gjerning!
12. Synergister.
13. Uredelighed. Fald.
14. Synergisme og Dr. Schmidt.
15. Synergismen dømt af Lutheranerne.
16. Dr. Schmidt Nationalist og Synergist.
17. Belysning fra Biskop Heuch.
18. Slutning.

Plant Trær

og gjør det pent og hyggeligt rundt Hjemmet. Norsk Gran og Juru \$1 pr. 100. Forstjellige Træsorter for Stogplantning 25c pr. 100. Gaardsføre Frugttrær 1/2 Pris. Jeg betaler Fragt. Norsk Katalog som forklarer hvorledes Træerne skal plantes og behandles saavel Sommer som Vinter, sendes frit. Skriv strax.

Alfina Larson,
Elm Grove, Buena Vista Co., Iowa.

Fra Kvindernes Leir.

Bedstemor skriver.

Atter vil jeg bede Dem om at faa Lov til at skrive lidt i Deres Blad "Amerika" som jeg tror, er en af de bedste norske Aviser vi har her i Landet. Hold fast ved Ret og Sandhed, og De vil høste Tak, af alle Sandhedsvenner, saalangt som Bladet naar.

Jeg vil nu gjøre en kort Bemærkning. Jeg tror, at det er mod Guds Ord og Bøje, at Kvinden optræder offentlig, Enten som Taler eller Stribent. Jeg tror, at Kvindens Kald og Opgave her i Livet er at virke i Stillehed, for Hjem, Mand og Børn. Jeg for min Part, er udfølgelig mod eller med min Willie bleven hvidt ind i Offentlighedens Malfærd — hvorfor ved alene Gud; — saaledes maa jeg nu i Taalmodighed finde mig i at følge med, intil mit Maal er naaet — det himmelske Jerusalem. Jeg haaber at denne Bemærkning ikke bliver mislykket eller misforstaaet af Nogen. Der har i den senere Tid en Følelse bemægtiget sig mig, som jeg ikke kan forklare, jeg føler tydeligt, som om Gud snart vil komme med sin Hammer og knuse hele Verden; Gang efter Gang, har jeg forsøgt at jage disse Tanker fra mig; men jeg kan ikke, de kommer igjen altid klarere og skarper, om Natten, saabelsom om Dagen. De sidste Nætter har jeg ikke faaet sove for disse Tanker, og nu tror jeg, at Gud maa have en Hensigt med dette, derfor vil jeg skrive nogle Ord, i Haab om, at de vil komme en eller anden til Nytte, Ja, Gud give, at saa maatte ske!

Det er saa sørgeligt, ja, saa hjertefjærende sørgeligt, at se og høre, hvorledes Mennekterne forvirres og forvirrer hverandre; forbavle og vanskeliggør Veien til Salighed, saa det ofte synes, som det skulde være en Umulighed snart sagt for noget Menneſte, at blive salig, og dog har Gud i sit Ord, saa klart, tydeligt og forstaaeligt vist os denne Vei, at selv et Barn kan finde den, om det vil. Mine lærde Herrer, Doctorer og vise Mænd, I skulde ikke befatte Eder med, at forklare for andre, hvad I selv ikke forstaa, derved gjør I et Indgreb i Guds vise Husboldning til størst Skade for Eder selv, men desværre ogsaa for mange svage Sjæle, som ikke er saa besættede i Troen, at de formaar at skjæle mellem det rette og falske, og derfor forvirres, kommer i aandelig Anfægtelse ja endog ganske mistet sin Tro. Heri begaar I altsaa en stor Synd, og I burde erkjende og bekjende dette, for Gud, og Mennekster og for Fremtiden vogte Eder for saadanne Synder. Det er ganske sandt, at der i Skriften er mangt og meget dunkelt og adskillige Modsigelser, men lad der være tusinde og atter tusinde Modsigelser og dunkle Steder, det kommer ikke os ved, nei, ikke det allerringeste. Kjære Menneſte da, Tro og Forstaaend er da ikke det samme, det vil I dog vel indrømme, ikke sandt?

Vi tror, at der kommer Regn efter Solſkin, og Solſkin efter Regn, vi tror, at der kommer Dag efter Nat, og Nat efter Dag. Hvorfor tror vi nu dette? Fordi Gud har ordnet det saaledes; men forstaa Du eller jeg eller noget Menneſte, hvorledes dette gaar til? Om det vilde staa, kunde da du eller jeg eller noget Menneſte saa det til at regne og skinne Sol igjen, eller fremtvinge Nat og Dag? Nei. Hvorfor? Fordi hverken du eller jeg eller noget Menneſte forstaaer det, vi er ikke almægtige, det er Gud alene. Altsaa det samme er Tilfældet med Guds Ord, Bibelen. Gud har selv skrevet Bibelen, har ordnet den fra den første Bogstav til den sidste. Vi forstaaer ikke dette, det er en Gaade for os, dog ingenlunde en større Gaade end de Tusinder af Gaader, vi hører med vore Øren og ser med vore Øjne Dag ud og Dag ind; men vi er nu saa vant til dette, det falder saa naturligt for os, vi tænker aldrig over, hvilke uendelige Gaader det er. Saaledes er der ogsaa i Guds Ord mangt, som synes at være Gaader for os; og som vi aldrig her i Verden kan løse, hvor meget der end skrives, tales og vrøbles om Udvælgelse, og mange andre uforstaaelige Udtryk; men, vi tror, at Guds Ord er klart og tydeligt nok for den, som ret omgaaes dermed, enten han er læg eller lærd. Hvorfor tror vi dette? Fordi Gud har ordnet det saaledes, at vi behøver ikke at forstaa mere deraf, end hvad der er nødvendigt til vor Salighed. Vi tror at Jesus Kristus, kom til Verden, led og døde paa Korset for vore Synder i vi tror, at der er ondt og godt i Verden, og at det onde kommer fra Djævelen, som er Ondskabens Fyrste. Hvorfor tror vi dette? Fordi Gud har ordnet det saaledes, han siger det klart og tydeligt i sit Ord, dette kan ikke misforstaaes af nogen. Vi tror, at Hovedsagen, det vil sige, det ene og eneste fornødne er at høre Gud og Kristus til, og det gjør vi, naar vi tror paa ham som vor eneste Frelser og Forsløser fra Synd og Død og Satans Rige — og hader Synden.

DIENDE MODRE.

Moderens daarlige Helbred er gal nok for hende selv, men endnu værre for det diende Barn.

Mödre finder i Scott's Emulsion et styrkende Næringsmiddel. Hvis Brystmelken er knap eller tynd, vil Scott's Emulsion gjøre den mægtigere og mere overflødig. Naar Mödre tager Scott's Emulsion bliver Spædbørnene delagtige i Udbyttet. Magre Børn bliver fede, svage Børn stærke.

Vi sender Dem gjerne paa Forlangende en liden Prøve.
SCOTT & BOWNE, 409 Pearl street, New York.

Disse to Ting, er Hovedsagen. Hvorfor tror vi det? Fordi Gud siger det tydeligt og klart i sit Ord, han har i sin Visdom ordnet det saaledes for os.

Naar vi nu ved med Visshed, at vi hører Gud til, at vi er Guds Børn, Arvinger til det evige Liv og Salighed, kjære Menneſte, hvad vil du da mere? Er ikke dette nok, ja mere end nok, naar du kan glæde og fryde dig i din Gud og Frelser her i Livet, og arbe en evig Salighed efter Døden! Hele Naturen fra det mindste visne Græsstraa er for os en Gaade, vi forstaaer intet, set intet og vi Mennekster er usle Orme i Støvet, hvad enten, det er Fjorten i sit Palads, eller Betleren med sin Stav, naar Gud vil, kan han tilintetgjøre os i et Dieblit og vi usle Jordorme formaster os til at sætte os op imod Gud og hans Ord. Hvis vi ikke kan den saa Mening og den Forstaaelse ud af hans Ord, som svarer til vor Røgebog, saa træder vi hans Bud, og Lære under vore Fødder. Kan vi da vente andet hvert Dieblit, end at han vil komme med Hammer og knuse os og hele Verden? Har vi fortjent noget andet?

Hvorfor har Gud skabt os Mennekster anderledes end Dyrene, det vil sige, med Taleevne og en udødelig Sjæl? Fordi vi skal elste og tjene ham, og det gjør vi, naar vi lyder hans Ord. Fordi vi skal elste, og tjene vore Medmennekster, støtte og hjælpe hverandre i al aandelig og timelig Nød, glæde, trøste, og hygge for hverandre, saa at Gud, altid kan se paa os med Velbehag. Dette er Guds Hensigt og Mening med, at han skabte Verden og Mennekstene. Hvoraf ved vi det? Han siger det i sit Ord. Han har i sin Visdom, ordnet det saaledes for os.

Hvorfor er nogle rige andre fattige, nogle kan leve i Fryd og Herlighed, andre i Armod og Trængsel! Gud har handlet saaledes, for at Mennekstene kan have fuld Anledning til at vise Kjærlighed mod hverandre og Venlighed, de fattige kan hjælpe de rige i aandelig Henseende de har i Reglen mere Livserfaring især i det aandelige Liv, — de rige kan hjælpe de fattige i timelig Henseende. Saaledes kunde hele Verden forvandles til en Vennekare, en Familie. Gud er vor Fader, vi er hans Børn. Hvorfor tror vi nu dette?

Fordi han tydeligt og klart har anvist os denne Vei i sit Ord — vi ser, forstaaer, ja endog føler i vor Samvittighed at dette er hans Mening og Hensigt med os Mennekster. Derfor skabte han Verden.

Mit Raad til dig er dette, og jeg tror du vil gjøre vel ved at følge mit Raad. Lad ikke disse vise og kloge Hoveder, denne høitruende Bibelfortolkning, forstyrre og forvirre dig og drage dig bort fra den ensfoldige Tro, Forvisningen om dit Børnes forhold til Gud. Følg Bibelens klare, ensfoldige Lære. Gud vil, at alle, alle Mennekster skal blive salige og komme til Sandheds Erkjendelse og ved at tro paa Kristus som vor eneste Frelser og Forsløser kommer vi til Sandhedens Erkjendelse.

Der findes ingen anden Vei til Salighed, hverken for de lærde eller ulærde. Og lad saa disse kloge Doktorer og Professorer spekulere og gruble over Udvælgelsen, og andre Hemmeligheder, til de bliver trætte deraf.

Der er nu kun Gi, jeg vil tilføje. Naar nu Synoden til næste Sommer kommer sammen til Jubelfest, burde alle norske lutherſke Samfund i Amerika, forene sig, om denne Jubelfest. Tænk hvilken Jubelfest! Den vilde høres og føles hele Verden over; thi i enhver Krog, hvor Evangeliet er forkyndt findes vistnok Lutheranere. Hvor vilde ikke disse glæde og fryde sig, love og takke Gud! Tænk, hvilken Jubelfest blandt Guds Engle! Tænk hvilken Jubelfest, i det himmelske Jerusalem! Djævelen, ja selve Helvede kom til at skjæle i sine Grundvolde. Al ja, vi ved nok, at Satans Fæstninger er ikke svage i disse Vantroens Tider. Der vil en Tro, som kan slutte Bjerge, til for at beforme dem; men denne Tro, vil Gud give ethvert af sine Børn naar de af et oprigtigt Hjerter beder ham derom, thi Gud ser ikke paa Størrelsen, den behøver ikke at være større end et Seneſkorn; Gud ser kun paa, om vor Bøn kommer fra et oprigtigt Hjerter, et gudhengivent Sind. Troen bliver da ren og klar for Gud, og den vil skinne ren og klar for Mennekstene ved et Liv i Gud. Vor Tro og bort Liv vil være uadskillelige som Sjæl og Legeme.

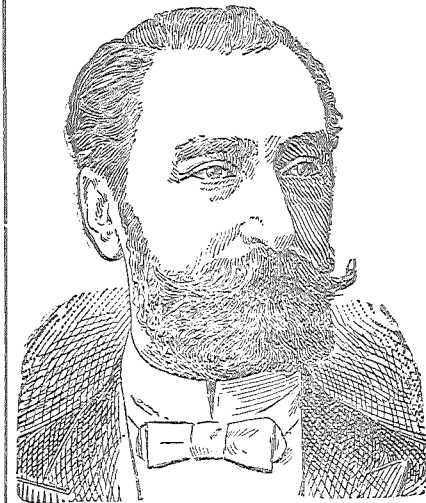
Jeg beder Dig, kjære Herre Gud, lad dette ske for Jesu Skyld! Amen.

Bedstemor.

DR. SECRETIST

fra Dødslands og Frankrigs Hospitaler har i flere Aar besøgt Amerika.

Ingen Betaling uden Kur.

Han behandler paa en ny Maade

alle kroniske Sygdomme.

Alle Konsultationer er, som de bør være, strengt private. Han helbreder mange ved Korrespondente. Nedbrudt Nervesystem og kroniske Sygdomme er hans Specialitet. Helbredelse garanteres. Hans Gehyr er rimeligt. Han anvender X-Ray Underfølgelse, static, galvanic og faradic Electricitet. Konsultation fri. X-Ray Underfølgelse i passende Tilfælde, naar han faar Underretning derom i betimelig Tid. Dr. Secretist vil være at træffe i

Madison—Elber House, Onsdag 4de Mars
Chawano—Murdoch House, Lørdag 17. Jan
Waupaca—Florence Hotel, Mandag 19. "
Marshfield—Blodgett House, Onsdag 21. "
Merrill—Lincoln House, Lørdag 22. "
Wausau—Northern Hotel, Fredag 23. "
H. C. Secretist, M. D., LL. B.
80-82 Wisconsin St., Milwaukee.